

BÉKESI

Békés, 1948
febr. 1.

II. évfolyam,
5. szám.

A BÉKESI PARASZTSÁG LAPJA

Interpelláció készül a parasztságra nézve sérelmes zsidózsma ügyében, —

Jelentette be Nyiri Sándor képviselő a békészsabai értekezleten

Vasárnap délelőtt Békészsabán a párhelyiségben összeült a Nemzeti Parasztpárt megyei választmánya. A választmány tagjainak ülésezése előtt Nyiri Sándor országgy. képviselő, a Nemzeti Parasztpárt békészsabai titkára mondott a párt tagjai előtt rövid beszámolót az aktuális bel- és külpolitikai eseményekről.

Dinamikát a pártvezetésben!
A belpolitikai eseményekkel kapcsolatban megállapította Nyiri Sándor, hogy — amint látható is — a különböző pártokban új, dinamikus pártélet kezdődik. Ez a dinamika elsősorban a szervezési vonalán tapasztalható, de — sajnos — egészen más eredményre is mutatkozik. Egyik vagy másik párt „ráfeküdt” a közigazgatási állásokban lévő embereinkre, egyszerűen az orruk alá tartják a tagsági könyvet. Az országból a panaszos levelek ezrei futnak be hozzánk, amelyek ilyen

jelenségekről számolnak be, tehát célszerűség állapítható meg benne. Ezeket a jelenségeket mélyen elítéljük és nem tűrjük, hogy embereinket akár a közigazgatási vonalon, akár az ország bármely pozíciójában vannak is, — más pártok képviselői és felelőtlen rágalomzásokkal becsületét beszennyezzék. Mindezekkel kapcsolatban szükség van olyan vonalvezetésre, hogy a többi pártokkal egyetértésben mi is elfoglalhassuk méltó helyünket az országban, mert nekünk is helyünk van a nép alatt!

Román-Magyar Barátság

Beszéde további folyamán megemlékezett Nyiri Sándor, a Budapestben tartózkodó román kormánydelegációról, a kormányküldöttség vezetőjéről, Groza miniszterelnökről, a román-magyar barátságról.

Töröljék el a zsidózsma!

Általános helyeslés közepette foglalkozott Nyiri Sándor a zsidózsma kérdésével.

— Mi, akik Budapesten járunk, látjuk, hogy a hienestizetek tele vannak aruval s ugyszólván nem tudják eladni a zsirt. Felmerül itt a kérdés, hogy miért van akkor szükség zsidózsma?

— Eppen ezért már a közeli napokban interpellálni fogunk az országgyűlésben ebben az ügyben és követelni fogjuk a zsidózsma eltörlését vagy a rendelet radikális megváltoztatását. (Hatalmas taps és éljenzés).

Részletesen foglalkozott ezután a szövetkezeti kérdéssel, a petróleum szétosztásával kapcsolatos panaszokkal, a paraszti önszervezőségi együttműködés szükségességével.

Felhívás átképző tanfolyamokra való jelentkezésre

Az építés- és közmunkaügyi minisztérium a közeljövőben a következő átképző tanfolyamokat indítja meg: mezőgazdasági gépkészítő, könyviteli, vas- és fémipari, földmérés, műszerész, ivhagyszító, lánghegesztő, mintaszabás segédmunkás képző, cséplő- és vetőmagtisztító gépkészítő, kazánfűtő, lokomobil gőzgépszerező, stabil gőzgépszerező, gyári szerszámgépkészítő, szakmunkás előkészítő gyakorlati, vas- és fémesztergályos továbbképző, házi fűtőberendezés készítő, út és csatornaépítő, mozgófényképező, vegyszertel laboránsképző, villamosági alapismereti és villamos gépkészítő tanfolyam.

A tanfolyamok ingyenesek. Egyéb kedvezmény (lakás, ellátás) nincsen. Jelentkezni csak személyesen lehet, személyazonossági igazolás mellett: Budapest, V., József Nádor-tér 2—4. II. em. 38. szám alatt, délelőtt 9—1 óra között, ahol további felvilágosítás kapható.

Román—magyar találkozó Gyulán

Szívélyes légkörben tárgyalt a román—magyar határközi bizottság

Fibrosan B. Victor alezredes vezetésével román katonai és polgári küldöttség látogatott el Gyulára szerdán és az ünnepélyes fogadtatás, a kölcsönös üdvözlések után zártkörti határközi tanácskozásokat folytattak a magyar katonai és polgári hatóságokkal a városháza tanácstermében.

A határközi értekezleten a tárgyalások mindvégig a legszívélyesebb légkörben folytak és az eredmények megerősítették a két nemzet között fennálló barátságot és kifejezésre jutott bennük az az őszinte kívánság, amely mindkét nemzet részéről a két nemzet kormányküldöttsége által a közeljövőben már megnyilvánult.

Különösen a vízügyi problémák voltak azok, amelyek a tárgyalás telmes anyagát képezték. Kölcsönös megállapodás jött létre a határközi bizottság ülésen az ár- és belvizvezelési megelöztetéséről foglalkozó kérdésekben és kimondották, hogy

a határrezsikei veszélyeztetés területen — különösen vízmajor esetében — kölcsönösen segítségére lesznek egymásnak a két nemzet határmenti hatóságai.

Kölcsönös megállapodás jött létre a határközi bizottság ülésen a határőrzeti, közbiztonsági problémákkal, a kettős birtokosok átkelési könnyebbé tételével, esetleges járványveszély esetleges kapcsolatos problémák elintézésének kérdéseiben is.

Tankötelesek iskolai kötelezettsége

Békészsabai közig. bizottságának rendelete értelmében felhívjuk a szülőket, gondviselőket, hogy iskolaköteles gondozásuk alatt lévő gyermekek iskolabjárásáról minden körülmények között gondoskodjanak, mert aki indok nélkül visszatartja gyermekét az iskolától, azt a hatóságok szigorúan bírságozni fogják.

ezzel az ügyvel kapcsolatban — a letartóztatásban lévő malmi vezetőket jelenlétében — utólagos nyomozást folytattak le, próbakérdést végeztek a malomban stb. A nyomozáson malmi szakértők is jelen voltak. A fejleményekről a nyomozás érdekében közleményt nem adtak ki.

A párttanfolyamok erősítik a párt alapjait

— mondotta Erdei Ferenc a gyulai pártiskola záróünnepélyén

Szerdán tartották a gyulai párt-szervezeiben a Nemzeti Parasztpárt parasztfügységképző pártiskolájának záróünnepélyét. A megye minden részéből sergéltek össze tanulni-vágyó paraszttalalok, de több idősebb parasztot, kisbirtokost is láthattunk a tanfolyam hallgatói között.

Béres Ferenc üdvözölte meleg szavakkal az ünnepségen megjelent Erdei Ferenc főtitkárt és Nyiri Sándor országgyűlési képviselőt, majd a megyei titkárság nevében Less József fejezte ki azt a reményét, hogy ezzel a pártiskolával is hozzájárultak a parasztság felemeléséhez.

A tanfolyam előadói nevében dr. Somodi József tanfelügyelő mondott beszédet, majd Nyiri Sándor szólott a tanfolyam hallgatóihoz.

— Vigyék meg magatokkal ezeket az utralókat, gazdasági, kulturális, szellemi javakat, amelyeket itt kaptatok és terjesszék a legszélesebb körben, mert csak így remélhetjük, hogy eljön egyszer a parasztság igazi élete is — mondotta.

Erdei Ferenc főtitkár ismertette a párt céljait és terveit, amelyet a pártiskolák, tanfolyamok országos megszervezésével kívánunk elérni. Jelenleg 50 ilyen tanfolyamon mintegy 2000 hallgatóval folyik ország-szerte ez a munka, amelynek célja erősíteni a párt alapjait, fokozni a paraszti műveltséget és ezzel jobb-életi biztosítani a parasztságnak. Az ünnepségen közben szavala-

tok, énekszámok hangzóttak el, majd a tanfolyam hallgatói különböző kérdéseket tettek fel a tanfolyam anyagával kapcsolatban, amelyekre Erdei Ferenc kimerítően válaszolt.

Gyűjtsük a hulladékpapírokat!

A papírgyárak papíros termelését erősen gátolja a nyersanyaghiány. A gyárak nyersanyagként azonban bizonyos papírlajták gyártásához nagyon jól tudják használni az ugynevezett iromány papírokat.

Ezekből a nyersanyagokból a mai körülmények között új papírokat lehet gyártani. Az illetékesek elhatározták, hogy az összegyűjtött iromány hulladékpapírokat annak 5 százaléka erejéig újíró és csomagoló papíros vásárlására szolgáló utalványt bocsátanak ki.

Az illetékesek kérésre, hogy szánjon rá mindenki, aki ilyen papírossal rendelkezik, kevés időt arra, hogy irományait selejtezze. Az üzemek és vállalatok vezetői pedig a lehetőséghez mérten gondoskodjanak arról, hogy irattaraik selejtezését mihamarabb elvégezzék. A megfelelő hulladékpapíros felhozatal egyik eszköze annak, hogy a mindennapi élet nélkülözhetetlen eszköze, a papírokat könnyebben és nagyobb mennyiségben gyártassák a papírgyárak.

Békésen nyomozott az ügyészség a Nagymalom vezetői ügyében

Annakidején, — mint beszámoltunk róla, — a Gazdasági Rendőrség letartóztatta a Békési Nagymalom vezetőit, dr. Gulyás Gyulát, ifj. és id. Vad Lajost, a malomban elkövetett visszaélések és árdrágítás miatt. A napokban az ügyészség megbízottai kiszálltak Békésre és

Büszkeségünk:

TARHOS,

ahol a paraszti származású zenetehetségek, a jövő zeneművészei tanulnak

A múlt rezsimben a Wenckheim grófok több ezer holdas mammutbirtoka terjeszkedett Békés határában azon a helyen, amelynek központja Tarhos-major, illetve a Tarhos-pusztán lévő két grófi kastély. A két kastély körül hatalmas kiterjedésű, többszáz holdas parkban arnyas bokrok, dísznövénnyek, drága pénzen külföldről hozatott különleges fiatal fák pompáztak, a naponta öntözött és sűrű időközökben lenyírt zöld pázsit, a gondosan ápolt, tündöklő szebbnél-szebb virágok, az özüsfenyők gyantás, kesernyész illata... mind-mind a nagykiterjedésű föld birtokosának, a grófnak a kegyelmét szolgálták. Itt pihent meg a gróf, a sokszáz szellér ura és parancsozója, ha a nagyvilági mulatozásokba, a külföldi utazásokba belefáradt, idejött la, ha vadászatra volt kedve.

Azóta lényegesen megváltozott a helyzet, nagyot változott a történelem. Az a sok földnélküli minostelen, akik addig csak azért izdáltak és verejtékeztek, hogy földesuruk magtára teljék meg, ma már sajátjának mondhat belőle egy-egy kis földdarabot és most már nem hiába bírkózik a földdel, a természettel, mert a természet saját kamrájába takaríthatja be.

Egykor grófi kastély, ma iskola, melyből csak egy van az országban

A Földigénylő Bizottság, mely a grófi uradalmat kiosztotta, a grófi kastély körül meghagyott 105 kat. hold területet. A két kastélyt és a körülötte lévő 100 holdnyi területet meghagyták; ennek a területnek más a rendeltetése. Itt működik jelenleg egy olyan intézet, amely az egész országban egyedülálló... egy énekiskola. Az intézet teljes neve: Országos Állami Ének- és

Zenei Szakirányú Liceum és Tanítóképző Intézet.

Gulyás Györggyel, az Intézet fiatal, agilis igazgatójával beszélgetve, alapos tájékoztatást kapunk az iskoláról. Működésére az egész országban felvigyelnék már is. A kultuszminisztériumból igen gyakran érkeznek látogatások, de sokan mások is — mondhatni — csodájára járnak mindenfelől.

Hogyan létesült az iskola?

Mint Gulyás György igazgatótól megtudjuk, ő maga volt az, aki felvetette az iskola létesítésének ötletét. 1945 augusztusában emlékiratot szerkesztett ebben az ügyben, majd októberben elkészített egy középiskolai és általános iskolai tantervet, amelyet benyújtott a kultuszminisztériumba. Ezt a tervet a kultuszminisztérium kívánságára tanítóképzővel is ki kellett bővíteni. Azután továbbra is napirenden tartották az ügyet, a községi képviselőtestület is foglalkozott vele, míg 1946 július 5-én egy képviselőtestületi küldöttség jelent meg a Békésben tartózkodó Nagy Miklós

kultuszállamtükárnál és Kerényi Györgynél, az országos énekközpont felügyelőjénél, akik a bizottság kérelmére megtekintették a létesítendő énekiskola céljaira felajánlott épületeket. — Tarhoson a két kastélyt — és örömmel látták, hogy az épületek és telkek valóban alkalmasak is erre a célra. Egyébként megjegyezzük, hogy Mező Sándor és Durkó Mátyás ötlete volt az, hogy az iskolát Tarhoson állítsák fel.

1945 őszén megkezdődött a tanítás. Jelenleg 149 tanulója van. Zemplénből, Tolnából, Baranyából s az ország legtávolabbi részeiből jöttek tanulók ebbe az iskolába.

Az iskola célja

— Az iskola célja — adja meg kérdésünkre a választ Gulyás György igazgató — az, hogy elsősorban a paraszti származású, zeneileg tehetséges és kiváló előmeneteli gyermekek továbbképzését biztosítsa, a népi tehetségek zenei művelődését elősegítse s egyben általános tanulmányokat is nyújtson különböző iskolai típusoknak megfelelő végzettséget, vagy mint rendszeres iskolai, általános iskolai végzettséget,

liceumi érettséget, vagy tanítói oklevelet. Innen kerülnek majd ki a vidék énektanítói, akik a paraszti tehetségeket országsszerte felkutatják s biztosítják továbbtanulásukat, továbbképzésük lehetőségét.

— A mostani 149 tanuló közül mintegy 10 tanuló kiemelkedő tehetségű — folytatja — de az átlagos zenei tehetsége valamennyinek meg van.

Megállapodás a községgel az iskola fejlesztéséről

Tovább érdeklődünk az iskolával kapcsolatos dolgokról, az iskola fejlesztéséről és ezzel összefüggően Békés községgel kötött megállapodásokról. Sokat hallottunk mostanában arról, hogy az iskola súlyos gondokkal, anyagi nehézségekkel küzd. Nem elég az, hogy annak idején rendelkezésére bocsátották a két kastélyt, az iskola fejlődésével kapcsolatban lényeges átalakításokra, további építkezésekre, bővítésekre stb. van szükség.

Mikor ezekre a kérdésekre kerül a sor a beszélgetés folyamán, Gulyás György igazgató élénk teszi Békés község képviselőtestületének egyik jegyzőkönyvi kivonatát, amely

a községnek az iskolával kötött megállapodásait tartalmazza. Beletekintve a kivonatba, láthatjuk, hogy akkor kimondotta a képviselőtestület, hogy az intézet működésének megkezdésétől kezdve az évenként ismétlődő összes dologi kiadásokat vállalja és kötelezte magát arra, hogy azok fedezetéről a háztartási alap évi költségvetésében szabályszerűen gondoskodni fog. Kötelezte magát, hogy az intézet teljes kifejtéséhez szükséges építkezések és berendezések költségeit elvállalja s az építkezéseket a megindulástól számított 5 éven belül befejezi és erre a célra szükség esetén kölcsönt is felvesz. Tartalmazza a megállapodás a továbbiak-

Kezdeményezéseket kérünk az énekiskola megsegítésére!

ban azt is, hogy a MÁV kezelésében lévő gazdasági vasut rendbehozatalához szükséges lépéseket megteszik, hogy ezzel Tarhos és Békés között a vasúti összeköttetést biztosítsák, valamint lépéseket tesznek a távbeszélő vonalak újbóli üzembe helyezésére, Tarhoson postaiügynökség felállítására stb.

Igen szépek és hangzatosak ezek, különösen pedig akkor, ha figyelembe vesszük a jegyzőkönyv záradékát is, amely pl. így hangzik: "... a legteljesebb megértéssel és a legnagyobb lelkesedéssel tette magáévá a létesítendő iskola ügyét s ennek sikere érdekében a legmesszebbmenő áldozatokra való készségét nyilvánította ki... — azonban mint megtudjuk — sajnos, hogy csak papíron van ez meg. Meg kell mondanunk azt is — bármily

Küldöttség a kultuszminiszternél

— Az iskola súlyos helyzetére való tekintettel járt is küldöttség az elmúlt héten Ortutay Gyula kultuszminiszternél.

Mint Z. Bereczki Gábortól, a küldöttség vezetőjétől megtudtuk,

Az MVF figyelmébe!

A gazdasági vasuttal kapcsolatban sem történt semmi intézkedés, a távbeszélő vonal a mai napig sem működik.

— Itt élünk 7 kilométerre Békéstől, elzárva úgyszólván a külvilágtól s ha valamilyen ügyben Békésre kell mennünk, csaknem mindig egy teljes napot kell eltölteni, — mondja Gulyás György igazgató.

Fel kell itt vetnünk egy autóbusszjárat létesítésének a kérdését is. A Magyar Vasúti Förgalmi Társaság még a múlt év őszén beállított egy

Sürgős segítséget az iskolának

Ilyen tehát a helyzete a tarhosi énekiskolának. Komoly aggodalommal tölthet el minden kultürembert az iskola jelenlegi helyzete. Szerencsés dolog, hogy éppen Gulyás György került az iskola élére, mert nem hisszük, hogy ilyen körülmények között más még mindig ilyen lelkesedéssel végezne el a munkát az ő helyében. Úgyszólván a semmiből teremtette meg. Mi volt az elindulása előtt? Két csaknem teljesen üres kastély a hozzátartozó 105 hold földdel és a községi képviselőtestület irásba foglalt megállapodása a kezében. Tudjuk, hogy mennyi fáradságába, kilincselésbe került, hogy idáig is fejlődött az iskola. Hála annak a néhány személynék, akik lelkes segítőtársai voltak és minden igyekezettel támogatták őt munkájában. Most pedig, hogy ez az iskolával, mely már egy éves működésével is úgyszólván országos hírnévre tett szert, a fél úton nem állhatunk meg.

Sürgős és hathatós anyagi támogatásra van szükség!

Pártközi értekezletet vagy rendkívüli közgyűlést!

Nem hisszük, hogy a pártközi értekezlet vagy a képviselőtestület is foglalkoznék ezzel az ügyvel, ha alapos mérlegelés tárgyává tenné az iskola helyzetét, a végső hatá-

rosszal is hangzik —, hogy a lefektetett megállapodásokból eddig a község vajmi keveset valósított meg!

— Nagyon sajnálatos dolog ez, — mondja Gulyás György. Azonkívül, hogy a községtől nem kapunk támogatást, más bajok is vannak. A tantermekben eddig kölcsönpadokat használtunk s ezeket most elvitték s — mint tudomásomra jutott — a padok kint áznak Borogyánban, itt pedig a tanulók kénytelenek nélkülözni a padokat. Nincsenek asztalok s az a szorturovóság, — jelentette ki Gulyás György —, hogy a tanulók állva esznek és az öliükben innak.

— Hiába megyünk a községhez — folytatta —, állandóan azt a választ kapjuk, hogy nincsen pénz, mert így a költségvetés, így a költségvetés stb. A község hároméves tervébe sem vettek fel semmit az iskola céljaira. Ezt legalább is így mutatta ki a Tervhivatal. Ha az 1947—1948. évi költségvetésbe felvette volna 325.000 forintot, ezzel az összeggel már megoldódott volna a tanteremszükséglet kérdése és sok más dolog. S ezt az összeget meg is kaptuk volna egy kis utánajárással.

Ortutay Gyula kultuszminiszter a legmesszebbmenő támogatást ígérte és nagyfokú jóindulattal biztosította a küldöttséget és ígéretet tett arra is, hogy a közeljövőben meglátogatja az iskolát.

Az MVF figyelmébe!

Járatot Békés—Gyula vonalon Gerla és Doboz érintésével, azonban ezt beszűkítették, tekintve, hogy alig volt iránta érdeklődés.

Javasoljuk ezzel kapcsolatban a MVF-nek, hogy indítsa meg ugyanazt a járatot, de Tarhos érintésével. Belekapcsolódhatnak itt a tarhosiakon kívül Békés jókora tanyavilágának népe is. Feltő, Vizesfás, Berke, Békés-Erdő és a többi tanyaközpont bizonyára szívesen venné s a MVF sem csinálna rossz üzletet.

Ezek közül is elsősorban az a legfontosabb, hogy Békés község teljesítse azokat a kötelezettségeket, amelyeket vállalt, már csak azért, mert erre az iskolára Békés község lakosságának kulturális és szellemi fejlődéséért szempontjából elengedhetetlenül szükség van.

Tudjuk azt, hogy Békés község költségvetésében milyen bajok vannak, tudjuk, hogy a miniszterközi bizottság már a költségvetés ideiglenes felülvizsgálatánál milyen nagy törléseket vitt keresztül, de tudjuk azt is, hogy az egyik közeli város, megsejtven a tarhosi énekiskola nyomozott és súlyos helyzetét, valamint Békés község jelentős deficités költségvetését, már is azon van, hogy a tarhosi énekiskolát megszerezze magának. És éppen ezt akarjuk megakadályozni! Nem engedhetjük, hogy ezt az iskolát, amelyről a minisztériumi látogatók is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak és amelyből csak éppen ez az egy van az országban, más város elvigye Békés területéről.

rozat ne egyezzenék a mi álláspontunkkal. Kérjük azért Békés község pártvezetőit, közeleti férfait, képviselőtestületi tagjait és mindenkit, aki belátja ennek az intézet-

Az igazság védelmében

Válasz a „Viharsarok”
dr. Somodi József tanfelügyelőt támadó cikkeikre

A Nemzeti Parasztpárt Békésvármegyei Vezetősége a „Viharsarok” utóbbi számaiban dr. Somodi József, Békés vármegye tanfelügyelője ellen felhozott sorozatos vádakát azonnal a legszélesebb kivizsgálás tárgyává tette, — tekintve, hogy dr. Somodi József a Nemzeti Parasztpárt aktív tagja — és a párt 1948 január hó 25-én megtartott megyei választmányi ülésé el terjesztette annak eredményeit.

A megyei választmány tagjai már a választmányi ülés előtt is alaptalannak és légből kapotaknak tekintették a „Viharsarok”-ban dr. Somodi József tanfelügyelő ellen felsorakoztatott vádakát s most, hogy a megyei választmány tagjainak teljes létszáma előtt ismertették mind a vonatkozó újságcikkeket, mind az ezek alapján megejtett széleskörű vizsgálat eredményeit; a legnagyobb felháborodással vette tudomásul a megyei választmány és a legerélyesebben tiltakozott azok ellen a rágalmak ellen, amelyeket dr. Somodi József tanfelügyelőt a közvélemény előtt mint a demokrácia ellenségét igyekeztek rosszkaratúan beállítani.

A Nemzeti Parasztpárt megyei választmányja a „Viharsarok” január 6. és 23-iki számaiban dr. Somodi József tanfelügyelő személyét támadó újságcikkeket alaptalan és rosszindulatú tendenciózus rágalmaknak és kóhalmányoknak minősítette és határozott utasítást adott a Nemzeti Parasztpárt Békésvármegyei Vezetőségének, hogy a vizsgálat eredményét a párt „Békés” című békésvármegyei lapjában haladéktalanul tegyék közzé.

A Nemzeti Parasztpárt Békésvármegyei Vezetősége a vizsgálat eredményének megfelelően megállapítja, hogy dr. Somodi József tanfelügyelő nem hibás azokról az állapotokról, amelyek a megyei népoktatás hiányosságait illetik és azokról nem tehet. Legalább annyi tájékozottságot elvárunk a cikkiről, hogy a tanítók alkalmazásával kapcsolatos dolgokról tudjon, ha ezekről írni akar. Állami tanítót ugyanis csak a vallás- és közoktatásügyi miniszter nevezhet ki, a tanfelügyelő csak kérhet és javasolhat. Ez pedig minden esetben meg is történt, sőt az megállapítás nyert, hogy a „Viharsarok”-ban felsorolt adatok egyrészt a tanfelügyelőnek a közgazdasági bizottság előtt tett jelentéséből valók, másrészt pedig tudatos ferdtések.

nek fontosságát és szükségességét, aki feltudja mérni azt, hogy mit rejteget, milyen komoly lehetőségeket tartogat ez a még csak egy éves multra visszatekintő intézet a békésiek számára a jövő fejlődés szempontjából, hogy kezdeményezzenek haladéktalanul akár pártközi

És amit az iskolától várunk

Gulyás György igazgatótól is kérünk azonban valamit. Békés közönségének eddig még alig volt alkalmuk arra, hogy az énekiskola munkájával megismerkedjék. A két 48-as kulturversenyen kívül még alig volt alkalmunk, hogy az iskola kitűnő együttesében gyönyörködjünk.

Elfelejtette a cikkíró — persze tudatosan —, hogy éppen a tanfelügyelő jelentése alapján kért a közgazdasági bizottság a kultuszminiszterrel taneókat. Kétségtelen tehát, hogy a tanfelügyelő teljesítette a kötelességét és nem rajta mulott, hogy máig sincs elegendő taneó a vármegyében. Ez különben országos viszonylatban is így van. Az pedig éppen komolytalan beállítás, hogy dr. Somodi József a felelős azért, hogy a mult rendszerben nem volt elég iskola a perasztyereknek számára.

Ami pedig a „Magyar közösség”-el kapcsolatos állításokat illeti, tény az, hogy dr. Somodi József a felszabadítás előtt valóban részt vett a a Közösség 4-5 összejövetelén, amely azonban akkor kifejezetten németellenes volt s nyilvánvaló, hogy dr. Somodi a felszabadulás előtt nem „esküdhetett össze” egy akkor még nem létező közlérsaság ellen. Különben is ezt a szerepét a belügyminiszter külön repülőbizottsága kivizsgálta s a budapesti népügyesség az eljárást ellene beszűntette. Ezek után pedig sem a Pfeiffer, sem a Nagy Ferencel kapcsolatos részletekkel, — mint ferdtésekről, — nem szükséges foglalkozni. Ami a békési piacon állítólag elmondott beszédét illeti, megállapítottuk, hogy dr. Somodi József a békési piacon sohasem beszélt a beszolgáltatás teljesítése ellen s a munkásság ellen szájába adott szavak olyan kóhalmányok, amelyek az egész cikket általában jellemzik: Amikor pedig dr. Somodit hasonló kóholt vádak miatt letartóztatták, a Nemzeti Parasztpárt éppen az igazság felderítése végett szélesebb körű vizsgálatot kért s e vizsgálat után maga a népügyesség ejtette el a vádat s ahhoz az igazságügyi miniszter is hozzájárult és ennek alapján a népbizóság is megszüntette ellene az eljárást. Nem volt tehát szükség sem Pfeifferre, sem más reakcióra. Mi magunk kerestük meg az igazságot.

Ez tehát az igazság, s biztosítjuk mi a „Viharsarok”-ban, hogy az antidemokratikus és népelelens elemeket kitesszük mi magunk közül — ha egyáltalán akad ilyen, — de azt viszont nem hallgathatjuk el és nem engedjük, hogy pártunk értékes értelmiségi tagjait hasonló szellemű és szándékú cikkeikkel lehetlenné igyekezzenek tenni.

értekezletet, akár rendkívüli közgyűlést, amely hivatott lesz arra, hogy megtalálja módját a segítségnek. És végül bizunk abban is, hogy egy küldöttség szervezése, amely az iskola ügyében nem sajnálná a fáradságot, nem lenne eredménytelen és hiabavaló próbálkozás.

Szeretnők, ha Gulyás György igazgató a közeljövőben minél sürűbben rendezne Békésben műsoros esteket, hangversenyeket stb., hogy a közvélemény is kézzelfoghatóan tapasztalja meg és saját maga győződjék meg arról, hogy megérdemlik minden oldalról a támogatást.

(n.)

Megállapítjuk azt is, hogy dr. Somodi József egyáltalán nem presszionálta azokat a tanítókat, akik a munkaspártok felé közeledtek, ellenkezőleg éppen dr. Somodi József volt az, akit az a bizonyos küldöttség „csendes terror” alá vett.

A dr. Sarlósné ügyről pedig csak annyit, hogy a közgazdasági bizottság éppen dr. Somodi kérelmére küldte ki azt a bizottságot az elek-bánkidai meiorba, amelynek feladata a „Viharsarok” január 6.-i számában felsorolt vádak tisztázása volt. A bizottság — melynek tagjai: dr. Blánár (MKP), Király Endre (SzDP) és Béres Ferenc (NPP) — a legközelebbi közgazdasági bizottsági

ülésen fog beszámolni a vizsgálat eredményeiről, amely szerint — mint értesültünk — ezek a vádak is alaptalanok.

Ime tehát ez az igazság és a valóság. Mi a „Viharsarok” „szíves” közbenjárásán nélkül is már régen kiöltük volna sorainkból azt, aki ellen az ilyen felhozott vádak helytállóknak bizonyulnának, azonban a legszigorúbb vizsgálatunk ellenére sem találtunk olyan támpontot, amely a felhozott vádak helytálló voltát akár részleteiben is megerősítette volna. Ha a „Viharsarok” máskor is az iskolák problémáival akar foglalkozni, akkor ne egy becsületes tanfelügyelőt kezdjen ki, ne a más becsületébe való gázolással csináljon szenzációt, mert a demokráciában ilyen rágalomhadjártra nincs szükség, s egyébként sem érdeklik a lórmédvények az olvasó közönséget.

Gyula, 1948 január 28-án.

A Nemzeti Parasztpárt
Békésvármegyei Vezetősége

Leszállították a termelők fejadagját

A kormány január 25-én megjelent rendeletében leszállították a vármórlésre jogosultak kenyérfejadagját.

A fendelet értelmében az akinek a nevére az 1947-48. gazdasági évre a közszeg vármórlésre jogosító önellátó igazolványt állított ki, köteles a háztartásához tartozó minden vármórlésre jogosult személy után az alábbi mennyiségű kenyérgabonát beszoolgáltatni:

1. A 12 évüket betöltött személyek után 20 kg kenyérgabonát vagy annak megfelelő lisztet.

2. A 6 éven felüli, de 12 évet be nem töltött személyek után 60 kg kenyérgabonát vagy annak megfelelő lisztet.

3. A 6. életévüket be nem töltött személyek után 80 kg kenyérgabonát vagy annak megfelelő lisztet.

Az a vármórlésre jogosult, akinek a háztartásához tartozó vármórlésre jogosult minden személy után a

kettőszáznegyven kg kenyérgabona fejadagja azért nincs meg, mert termése, munkabérekerménye, vagy természetbeni járandósága ennél kevesebb volt, az az ebből meghatározott mennyiség helyett az alábbi mennyiségű kenyérgabonát köteles beszoolgáltatni:

1. A 12. évüket betöltött személyek után azt a kenyérgabona mennyiséget, ami a háztartás egy-egy tagjára eső fejadag volt, 220 kg-on felül van.

2. A 6 éven felüli, de 12 évet be nem töltött személy után azt a kenyérgabona mennyiséget, ami a háztartás egy-egy tagjára eső fejadagból 180 kg-on felül van.

3. A 6. életévüket be nem töltött személyek után azt a kenyérgabona mennyiséget, ami a háztartás egy-egy tagjára eső fejadagból 100 kg-on felül van.

A rendelet értelmében a most elrendelt rendkívüli beszoolgáltatást elsősorban kenyérgabonával kell teljesíteni. Ha azonban már valaki az évi kenyérgabona mennyiségét megelőztette, akkor lisztet is beadhat. Ebben az esetben 10 kg kenyérgabona helyett 65 kg lisztet kell beadni. Még pedig, ha buzát öröltetett, buzalisztet, ha rozst, rozslisztet, ha kétszerest, kétszeres lisztet.

Az újságok új ára

A Magyar Lapkiadóók Szövetsége megvizsgálta a napilapok súlyos helyzetét és arra az elhatározásra jutott, hogy a lapok árát február 1-től 60 fillerre fogja felemleni.

1946 augusztus 1-én a stabilizációval egyidőben állapították meg a lapok árát: 40 filléren és az azóta eltelt 18 hónap alatt a lapok előállítási költsége tetemesen megnövekedett.

A magyar lapok biznak abban: olvasóik megértik, hogy ebben a kényszerhelyzetben nem volt más lehetőség számunkra és ezt belátva, továbbra is olvasói maradnak a demokratikus magyar sajtónak.

Magyar Lapkiadóók
Szövetsége

Mezőberényi Kendergyár kenderbérfontást vállal, termelési szerződést köt, köröt átvész. Bövebbet az Erdei szövűzemb. Kossuth-utca 26.

Pártmozgalom

Körzeti értekezletek

Gerendás: február 1-én d. e. 11 órakor. Előadó: Kardos Ferenc, az Otthon Szövetkezet h. igazgatója.

Csorvás: február 1-én d. u. 4 órakor. Előadó: Kardos Ferenc, az Otthon Szövetkezet h. igazgatója.

Békésszentandrás: február 1-én d. e. 11 órakor. Előadó: Nyíri Sándor országgyűlési képviselő, megyei titkár.

Ócsöd: február 1-én d. u. 4 órakor. Előadó: Nyíri Sándor országgyűlési képviselő, megyei titkár.

Szarvas: február 2-án d. e. 11 órakor. Előadó: Kardos Ferenc, az Otthon Szövetkezet h. igazgatója.

Kondoros: február 2-án d. u. 4 órakor. Előadó: Kardos Ferenc, az Otthon Szövetkezet h. igazgatója.

Endröd: február 2-án d. e. 11 órakor. Előadó: Nyíri Sándor országgyűlési képviselő, megyei titkár.

Csabacsüd: február 2-án d. u. 4 órakor. Előadó: Nyíri Sándor országgyűlési képviselő, megyei titkár.

HIREK

A jövő héten a Kovács patika tart éjjeli szolgálatot.

Ref. istentiszteletek. A templomban délelőtt 9 órakor prédikál Nagy Lajos vallásoktató lelkész, délután 5 órakor Vágó István lelkész. Kálterületen prédikálnak: Rosszderőn és Ditezen Gönczy Sándor segédlelkész, Békés-Földváron Egerei László segédlelkész, Borosgyánban Csökmei László ref. theológus. Vizesfáson és Békés-Erdőn dr. Szabó Lajos segédlelkész Kamutkerten és Gyuron Boros János lelkész.

A Lorántfy Zsuzsanna Nőszövetség február 8-án délután 6 órakor műsoros teastet rendez, melyre ezután is szeretettel hívja az érdeklődőket a Rendezőség.

Szabó Föld Téli Esték január 31. szombati előadásai a 48-as centenáriumi versenyek miatt elmaradnak.

Magánalkalmazottak figyelmébe! Február 3-án, kedden délután 5 órakor taggyűlést tartunk a szakszervezeti helyiségben. Vezetőség.

Cukorrépatermelők figyelmébe! Felhívok minden cukorrépatermelőt, aki 1947-ben cukorrépat termelt és a következő évben is szándékozik termelni, valamint azokat, akiknek cukorrépa földjét a cukorgyár szántotta fel, hogy február 5-én és 6-án jelentkezzenek nálam a szerződés másodszori aláírása végett. Új aláírás nélkül a szerződés érvénytelenül válik. **Csapó László, cukorgyári megbízott.**

AMagyar Hivatásos Zenészek Szabad Szakszervezete február hó 3-án délelőtt 10 órakor tartja tisztújító gyűlést, amelyen megjelenni tartozik minden szakszervezeti tag. Vezetőség.

A VHBSz álarcos bálja. A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége február 9-én, szombaton este 7 órakor műsoros, 8-án, vasárnap este 6 órakor műsoros farszingszó álarcos bált rendez a Pérbáz nagytérmeben, melyre mindenkit meghív a VHBSz vezetősége.

Állatvásár Békéscsabán minden hónap első szombatján. Békéscsaba megyei város minden hó első szombatján, nagyobb állatvásárt tart, melyre vérszemes helyről mindenféle állat felhajtható.

Meghívó. Az Élelmelési Munkások Szabad Szakszervezete békécsi csoportja 1948. évi február hó 1-én délelőtt fél 10 órakor a szövetkezet irodahelyiségében tisztújító közgyűlést tart, melyre tagjait meghívja a Vezetőség.

Tűzoltó jelmezes bál. Huszonnégyed, február 10-én nagyszabású jelmezes bál lesz a Bérházban. Nappal jelmezes felvonulás, este kitaláló hangulat és szórakozás. A jelmezesek között sok értékes díjat osztanak ki.

KÖSZONETNYILVÁNTÁS
Mindazoknak a rokonoknak, jó ismerősöknek, akik drága jó fiunk és testvérem

Diószegi Sándor
utógyszertiszteletén megjelentek és a Hóskó sírjára koszorút helyeztek, részvételi levelét mely fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

x Felhívás. Felkérem az összes kertgazdákat és kertészsőkeket, hogy február 5-én délelőtt 10 órakor a Paresztpárt helyiségben jegyvertartási engedély ügyben jelenjenek meg. **Balogh Imre kertgazda.**

A Nemzeti Segély gyűlését, az egyesületi elnök feleségének elhunytja miatt február 5-én tartják meg.

Talált tárgy. Egy db. talált kulcsot átvehet tulajdonosa a rendőrkapitányságon, az 5. számú irodában.

A legelőkön a ételi legeltetés szigorúan tilos.

Szerencsétlen ugrás a vonatról

Szabó László soványháti lakos 23-án este, midőn a mozdá vonatról Soványháton le akart szállni, ugrás közben lába a kerekek alá került és a lábán nagyobb, máshol könnyebb sérüléseket szenvedett. A békéscsabai kórházba szállították.

2 öngyilkosság 1 napon

Gergely Erzsébet Igloi-utca 14. szám alatti lakos szerdán — amíg anyja és nővere a piacon volt, — a házuk padlásán felakasztotta magát.

Nagy Gy. Imre Bocskai-utca 24. szám alatti lakos sz. udvaron lévő szinben felakasztotta magát. Tettét betegsége miatt követte el.

SPORT

ÖKÖLVIVÁS

B. Máv—Gyula 10:4.
Békés, 600 néző. Vezette: Pocsai.
Nagy érdeklődés mellett zajlott le a két város ökölvívóinak mérkőzése. Mint azt a múlt számunkban megírtuk, tenyleg jó sportot hozott az ökölvívás.

A B. Máv fiúk szépen fejlődnek és a gyulai vereséget megfizették, mert lerohanták a gyulaiakat. A közönség barsány biztatása mellett több szép győzelmet arattak. Ki kell emelnünk K. Kovácsot és Csapó II.-t, de Szamos is szépen megállta helyét erős ellenfelei szemben a elsősorban Darányi.

Eredmények: Kihűtéssel győz B. Kovács és Csator. Pontozással győz: Csapó II. és Darányi. Döntetlen: Szamos és Nánási. Vereséget szenvedett: Szamos.

Szerkesztői üzenet

Nagy Gábor. Irásából nem tudtuk pontosan kivenni, hogy melyik cikkünkkel kapcsolatban érdeklődik, tehát így bővebb felvilágosítást sem tudunk adni. Mindenesetre szívesen vennénk, ha felkeresne beünket és személyesen beszélneink meg az Öst érdeklő kérdést.

Mázsák, Mérelegek, Mérlegsúlyok
javított vállalja

KISS M. LAJOS cs.kos-utca

Villanyszerelési anyagok
kaphatók: — Rézvezeték, fekete és, ónozt cső, égők és 2 darab használt női kerekpár

Rátkainál Kossuth-utca 12. szám.

TO-TO
szelvény kapható

Kiss Sándor órásmesternél

Bölcsőtől a koporsóig

Születések: Tyukodi Lajos—Domokos Zsuzsanna; leánya Lina Zsófia, új. Barát István—Zvada Annának leánya Magdolna Zsuzsanna, Hajnal Károly—Cséke Zsuzsanna; fia Lajos, Kis Mihály—Baji Juliannának fia Mihály, Vas Sándor—Hidvégi Eszternek leánya Eszter, Lipósi Gábor—Grál Emmának fia Gábor, Salamon Lajos—Kövér Zsófiának leánya Anna, Medve János—Szluka Juliannának fia János, Bódis Gábor—P. Tóth Zsófiának leánya Zsófia, Szász Domokos Baji Máriának fia Gábor, Komoróczy Leonának fia Imre, Vésési János—Csarnai Juliannának fia János István. (39)

Házasságok kötötték: Balogh György Szabó Eszterrel, Lipósi István Papp Máriával, Szabados Mihály Andor Eszterrel, Feszlő Károly Szabó Eszterrel, Pardi Kis Gábor Juhos Máriával. (14)

Meghaltak: Bondar Sándorné Takács Julianna 59 éves, Nagy Gy. Imre 67 éves, Gergely Erzsébet 15 éves, Vincz Imre 69 éves, Balogh Mátyasné Balogh Anna 59 éves, Bz. Romécski Imréné Nagy Zsuzsanna 78 éves, V. Balogh László 87 éves, Úzv. Szabó Mátyasné Sós Julianna 79 éves. (26)

"Békés" Mozdó
Szombaton és hétfőn 6 és 8 órakor, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor.

Kirchfeldi pap
Harc a szerelem és kolostor között.

Szerdán és csütörtökön 6 és 8 órakor

Kis kölyök

Vh. 176/1947. Ph. 3182/1947.

Árverési hirdetmény

Szabó Jánosné végrehajtó javára (dr. Gál István ügyvéd által képviselt) 573 forint 50 fillér s. jár. erejű 1948. február hó 11. napján délelőtt 11 órakor Köröstarcsán Deák Ferenc-utca 8. szám alatti a békécsi járás-bíróságok 1947. évi 1155. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt és 3000 forintra becsült ingóságok, úgy mint: traktor bíróság elárvereztetnek.

1000 forinton felüli becsértékű ingó árverésén csak azok vehetnek részt, akik a becsár egytized részét bantpenzül letesszék.

Békés, 1948. január 15-én.

Andrékó Árpád
jb. végrehajtó

"Barátság" Mozdó
Szombaton és hétfőn 6 és 8 órakor, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor

Lehull az álarc
A francia ellenállási mozgalom filmóriása

KEDDEN 6 és 8 órakor
KETTEN EGY JEGGYEL!
Nahirov tengeruagy
A legitalóbb orosz tengerésztilm

Szerdán és csütörtökön 6 és 8 órakor

STAN és PAN a két utolsó molikán
Bohózat, bonyolódás, móka, humor

KACAGÁS 2 ÓRÁN KERESZTÜL!

BÉKÉS

A Nemzeti Parasztpárt békésmegyei lapja. Megjelenik minden vasárnap. Felelős szerkesztő: Piskó Sándor dr. reless kiadó: Hegyesi János. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés, Magyar Élet Könyvesbolt. Telefon: 53.

Hirdetéseket felvesszünk péntek d. e. 10 óráig. Előfizetőink apróhirdetés kedvezményt kapnak.

Előfizetés díja egy negyedévre 720 forint. Ára példányonként 60 fillér.

Nyomatott a Petőfi-nyomdában, Békés

Apróhirdetések

Mielőtt **BORSZÜKSÉGET** beszerezne, kérjen arajánlatot Gyöngyös Visontai Uradalmi Fajborok Pincészete-től Gyöngyös, Haniész tér 6. — Szállítás már 50 litertől köcsőhor-dában.

Használt arany és erüztárgyakat, répipézeket a legmagasabb áron vesznek. Ravasz órásmester.

Eladó Vashalomban Tatra-utca 5. számú ház hely épülettel, gyümölcsös-sel, jégverem nélkül. Ertekezni lehet az Ács-veendőglóban.

Eladó 250 kadrát gyümölcsös és szőlőskert a Nagykertben. Bővebbet V. Gyöngy-utca 14.

Keményfa deszkát és száraz rönköket vesznek. Bereozki Sándor, Rákóczi-utca 18.

Eladó 52 Mav cs-éplőszekrény I., Hargita-utca 4.

Örökte fogadnék egy teljes árva, vagy félárva 12—14 éves leányt. Ingó és ingatlan vagyoni rendeltetünk. Cim a kiadóban.

Eladó egy 9 méteres épületfa és Bohn-öserep. Kossuth-utca 5.

Gyászoló közönség figyelmébe! Tavaszi munkára sárköveket, sárkőveket letesszék mintára készítek méreket áron. Lipósi László sír-emlékkesztő V. Baki-utca 3.

Az Ács-veendőglóban a tisztakürti piros kadarka borkat literje kiadva 6 forint. Valdi kisüsti szilvapálinka literje kiadva 45 forint. Logkisebb tételen is kapható.

Budapestben a Krisztina körúton 1—3 szobas örökllások és örök-üzletelhelyiségek olcsón és kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet Hollósy ingatlanirodában, Békés. Telefon 71. sz.

Eladó egy díofaszintú tiszta új komplett háló I., Petőfi-utca 38.

Békésben a gyógyfürdő közvetlen közelében minden üzletre alkalmas üzletház más vállalkozás miatt eladó. Bővebbet Hollósy ingatlaniroda, Békés. Telefon 71. sz.

Drótkerítés fonatok kaphatók Harmati Sándor szilasmesternél Szántás Albert utca 11.

Békésben igen jó helyen lévő vendéglő teljes berendezéssel és jogfolytonossággal, más vállalkozás miatt eladó. Bővebbet Hollósy ingatlaniroda, Békés. Telefon 71. sz.

MITELESÍTÉSRE minden rendszert mérleg- és súlyjavítás Mikései, Csabai-ut 17. sz.

Békésben a Csatárkertben, a gyulai köveaut mellett egy jóforgalmu üzlet-ház eladó. Bővebbet Hollósy ingatlanirodában, Békés. Telefon 71.

Eladó egy férfiszabó gép I. ker. Drága-utca 48.

Keresek megvételre 220 kéve nádat. Baji kelmefestő I., Csabai-ut 6.

K. Nagy Gabornál a Rosher-féle földön leveles kőre eladó. Ertekezni a helyszínen vagy Irányi-utca 1.

Betegség miatt egy lakatos szer-zésberendezés eladó. Méregegy-munkákra is felhasználva. Békés, V. ker. Szarvasi-ut 10.

Farkas grafológus ismét itt van pár napig. Fogad egész nap. Lakás: Bethlen-utca 11.

Eladó kis teherautó. Érdeklődni Bussy szikviziumében.

Eladó egy 4 és egy 8 HP Ikerón üzemképes benzismotor V., Nagyatádi utca 10.